

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg vil gerne sige, at en af de ting, der har glædet mig ved denne sag, denne lovgivning, er den stærke tilkendegivelse, jeg har mødt fra mennesker fra alle partier, inklusive mennesker med en vidt forskellig holdning fra min, som har været positive over for dette lovinitiativ.

Jeg tror ikke, det er nogen tilfældighed, når man er i de kommuner, der umiddelbart bliver berørt – det var jo i første række Frederiksborg Amt, derefter Gentofte, men som hr. Duetoft jo rigtig sagde, er det jo en lov, der gælder for alle kommuner – og når man møder borgerne i disse kommuner, at de har, selv om de måske kunne have en personlig økonomisk eller i hvert fald lokaløkonomisk fordel ved det, haft stor sympati med dette lovforslag.

Villabyerne, som er et vigtigt lokalblad i Gentofte Kommune, foranstaltede en afstemning, og der var et massivt flertal, der bakkede op bag de synspunkter, der ligger til grund for denne lovgivning. Man kan altså ikke i dette spørgsmål sige, at der er et skel mellem venstre og højre i befolkningen. Der er et skel mellem befolkningen og de borgerlige partier i Folketinget forstået som Venstre og De Konservative og de to højrepartier. Befolkningen er enig i det. Befolkningen forstår godt baggrunden for det. Jeg synes, fru Svanholt og hr. Glerup har forklaret det så glimrende, så det behøver jeg ikke at trætte med længere.

Men jeg vil gerne til hr. Hansen-Nord sige, så der ikke er tvivl om det, at selv om vi har lagt dette lovforslag frem med det klare formål, er vi selvfølgelig altid åbne over for at diskutere strukturudviklingen i den danske elforsyningsvirksomhed, også i lyset af den liberalisering, der kommer. Det, vi bare ikke vil være med til, er spekulation i de værdier, som forbrugerne har været med til at betale. Det skal være reelle strukturændringer til gavn for Danmark, til gavn for elforsyningen, til gavn for forbrugerne, men det skal ikke være strukturudvikling, der alene sker på baggrund af spekulation i værdier, der er tilvejebragt ved forbrugernes betaling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 62 stemmer (S, SF, RV, EL og CD) mod 49 (V, KF, FP og DF).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Tredje behandling af lovforslag nr. L 124: Forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for ministre. (Ministerorlov). Af Pia Gjellerup (S), Jørgen Estrup (RV) og Peter Duetoft (CD).

(Fremsat 11/12 96. Første behandling 17/12 96. Betænkning 5/2 97. Anden behandling 18/2 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Henning Grove (KF):**

Så skal vi vedtage den radikale særlov. Nu skal der hjemmeservice til den radikale folketingsgruppe. Man har fortrudt lidt, at man har fået tre ministre fra folketingsgruppen, så nu skal der særhjælp til Det Radikale Venstre. Det er jo ikke første gang, at Det Radikale Venstre skal have særhjælp, det fik de også med lex Philip, men nu synes man ikke, den er tilstrækkelig god, nu skal der ekstra hjælp til, og det er jo noget, der skæpper i kassen. Så bruger man som begrundelse, at man skal adskille den udøvende, den dømmende og den lovgivende magt.

Men det gør man jo ikke. Hvis flertallet bag denne lov mente noget med det, skulle den jo være generel, så skulle den jo gælde for alle ministre. Men det vidste Det Radikale Venstre godt at man ikke kunne få igennem, og derfor laver man denne mellemting, og man får ekstra hjælp i den radikale folketingsgruppe. Det er måske nødvendigt – det skal jeg ikke bedømme, men jeg kan bedømme, at det bliver dyrt for skatteyderne; det koster meget ekstra.

Når nu der skal laves om her i Folketingssalen, som jeg ved, vi bliver nødt til at tage højde for, så vil vi fra konservativ side holde på, at de, der har stemmeret, skal sidde her i salen, og så må det være dem, der ikke skal stemme, der flytter ud bagved, eller hvor de nu skal sidde. Det må være sådan, at folketingsmedlemmerne,

der skal stemme, ikke skal skubbes ud bagved, fordi der er nogle ministre, der skal have ekstra hjælp.

Vi ser frem til en forhandling i Præsidiets. Vi må jo tage højde for, at der kunne være andre ministre, så det er omkring 18-20 pladser, der skal skaffes ekstra. Salen er jo ikke for stor i forvejen, og vi er jo allerede begyndt at rykke lidt ud bagved, men det er for at hjælpe Det Radikale Venstre, og det er for at hjælpe den radikale folketingsgruppe.

Vi havde samtidig syntes, det var meget rimeligt, at man ventede med at lade loven træde i kraft til efter et folketingsvalg, så vælgerne vidste, at hvis de stemte på en af de radikale folketingskandidater, så risikerede de, at det var en helt anden, der kom til at indtage pladsen, hvis vedkommende blev minister. Det havde været rimeligt, at vælgerne var forberedt på det; det er de ikke.

Til gengæld kan vi så sige – og det tror jeg alle, der stemmer imod, er enige med mig i – at får vi flertallet efter næste folketingsvalg, så vil vi leve op til, at når et medlem er valgt til Tinget, så bliver medlemmet også nødt til at være i Tinget og ikke tage orlov for at få ekstra mandskab ind.

Formanden:

Vi glider ind i ordførerrækken. Fru Pia Gjellerup og derefter fru Birthe Rønn Hornbech.

Pia Gjellerup (S):

Jeg behøver såmænd kun en kort bemærkning. Det, dette forslag ændrer på i forhold til, hvad der har været gældende regler, og hvad der er gældende regler, og hvad hr. Henning Grove og hans parti ikke har foreslået ændret tidligere, er, at ministre, der har været medlemmer af Folketinget, som ikke har deres hverv som folketingsmedlemmer, mens de er ministre, kan komme tilbage til Folketinget, det øjeblik de ikke er ministre længere.

Det eneste indhold er, at de vil kunne komme tilbage, det øjeblik de ikke er ministre længere, hvis de har været valgt til Folketinget. Jeg tør næsten ikke sige det, men jeg synes, det er lidt komisk, alt, hvad der har været lagt i bemærkningerne fra hr. Henning Grove, for det har faktisk ikke rigtig noget med forslaget at gøre. Det eneste, forslaget har med at gøre, er, at ministre kan vende tilbage til Folketinget, når de ikke er ministre længere. Det er det, vi stemmer om.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Nogle vil undre sig over det, jeg gør nu, men jeg vil forsvare Det Radikale Venstre og sige, at jeg synes, det er ualmindelig uanstændigt at hævde, at en lov, der er generel som denne lov, er rettet mod at redde et parti eller give et parti flere mandater.

Jeg vil godt i stilfærdighed sige, at allerede i 1970'erne støttede CD sådan et forslag, og det var bestemt ikke for at redde Det Radikale Venstre eller os selv. Vi synes faktisk, det både principielt og praktisk er et rigtigt forslag, og jeg synes, hr. Grove har gjort folkestyret en bjørnetjeneste ved at rejse land og rige rundt og skrive artikler, og hvad han ellers har gjort, hvor han har ført de mest banale og tåbelige synspunkter frem om, hvad der vil ske i denne sal.

Da man i sin tid havde et parti med 22 folketingsmandater, der skulle danne regering, var der mange ministre, der ikke var medlemmer af Folketinget. Skulle man bygge Folketingsalen om på det tidspunkt? Nej, det skulle man ikke. At begynde at bruge det som et argument mod dette lovforslag er da et tydeligt udtryk for, at man ikke har nogen ordentlige argumenter. Men jeg ser selvfølgelig frem til, at De Konservative aldrig nogen sinde vil bruge den ordening, hvis det engang skulle ske, de kom i regering.

(Kort bemærkning).

Henning Grove (KF):

Der er to ting at sige til det. For det første: Hvis det ikke er nogen stor ændring, hvorfor så overhovedet lave ændringen? Og for det andet: Ministre har altid kunnet vende tilbage. Vi har tit givet orlov til nogle ministre, og så kunne de vende tilbage hertil – selvfølgelig.

Men det her er jo en permanent ordening, og det er bare for at få et sikkerhedsnet, hvis man skulle gå af uden valg. Hvorfor ikke køre videre efter den gamle ordening? Det er, fordi den radikale folketingsgruppe skal have særhjælp, og det er det, man beder om, så længe man sidder i regering. Det er en stor forandring fra det nuværende.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Når jeg beder om ordet her ved tredje behandling af dette lovforslag, er det for at forklare, hvorfor jeg i dag stemmer ja til forslaget, når jeg i tirsdags ved andenbehandlingen stemte anderledes ved to ændringsforslag til lovforslaget.

Da Folketinget for 4 år siden ændrede pensionsvilkårene for borgmestre og rådmænd, lavede opsat pension og satte 60-års-grænsen, ønskede jeg samme vilkår for andre politikere på samme måde, altså også for ministre. Det har det indtil nu ikke kunnet lade sig gøre at få flertal for, og jeg havde håbet, at det foreliggende forslag kunne have banet vejen herfor. Det kan det ikke, har jeg konstateret, men jeg appellerer til, at vi får taget os sammen til at få ordnet det forhold. Udvalget for Forretningsordenen og Præsidiets må nu finde ud af på samme tid at ordne pensionsvilkårene for ministre på lignende måde, som vi gjorde det for borgmestre og rådmænd for 4 år siden, og gøre vederlag og ventepenge bedre, og det må også gerne gælde medlemmerne af Folketinget.

Jeg taler altså ikke om at forringe vilkår, men om at lave lighed og forbedringer for alle mennesker, for alle politikere, der på fuld tid deltager i det demokratiske arbejde.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

For det første glæder jeg mig over, at hr. Henning Grove på klædelig vis kommer til at fortale sig, når han her helt modsat af, hvad han ellers går rundt og prædiker, mener, at denne regering holder meget længe. Det synes jeg er en god fortællelse. Hvad hjertet er fuldt af, det løber munden over med.

Derudover vil jeg stadig sige, at alt det dér med penge og med pladser i salen er fuldstændig det samme som i dag bortset fra den ene ændring, at de ministre, der måtte vælge at gå ud af Folketinget, når de bliver ministre, kan vende tilbage, når de ikke er ministre længere, hvis deres mandat ikke forinden er blevet forkastet af vælgerne.

Det er den eneste ændring. Det betyder ikke, at salen bygges om. Det har det ikke gjort hidtil, så hvorfor skulle det gøre det nu?

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Min kollega hr. Peter Duetoft har allerede sagt, at CD har haft et standpunkt, der svarer til denne lov, allerede for 20 år siden. Nogle vil huske, at forhenværende grønlandsminister Tom Høyem ofte gjorde sig til talsmand for det.

Men lad os nu et øjeblik gå ind på den leg, som hr. Grove her leger om, at det er hjælp til et enkelt lille parti. Så vil jeg minde om det gamle ord, der siger, at den raske tror ikke den syge,

og den rige tror ikke den fattige, fordi de ikke forstår hinanden.

Det Konservative Folkeparti er i øjeblikket af en størrelsesorden, hvor de ikke har de problemer, men der er da ingen grund til at skjule, at der er forskel på problemerne for et regeringsparti, som er nogle ganske få, og det kunne jo også overgå De Konservative en skønne dag.

Jeg har da været medlem af dette Ting, da De Konservative var ti personer i Folketinget og endda blev decimeret til ni. I den situation er jeg sikker på, at hr. Grove ville have talt anderledes end i dag. For selvfølgelig gør det da en forskel, om man er fire, fem, seks eller syv, og de gode demokratiske traditioner, vi har i denne sal, tilsiger, at man tager hensyn til sådan noget, så både regeringsarbejdet og folketingsarbejdet kan blive maksimalt udført.

(Kort bemærkning).

Henning Grove (KF):

Til hr. Arne Melchior: Det er der taget hensyn til. Det er der gjort ved den hjælp, vi har stillet til rådighed for partierne, og dér er der i hvert fald taget specielle hensyn til de mindre partier.

Det her drejer sig om befolkningen, om, hvem befolkningen vælger til at repræsentere sig herinde. Her giver man en ekstra repræsentation af folkevalgte. Det gør man i kraft af, at man først har tre, der er valgt, som så træder ind og fortsætter i regeringen og arbejder, og så får man tre ekstra ind. Det er en kæmpe forskel.

Det er jo ikke det, man går til valg på. Man siger ikke: Nu skal jeg vælges, så går jeg ud igen, og så kan den næste komme ind. Dér snyder man vælgerbefolkningen i allerhøjeste grad. Vælgerne forventer, når de stemmer på et af partierne – det kan være et stort, det kan være et lille – at man så gør det arbejde, man bliver valgt til, og ikke noget helt andet.

Dér er forskellen i allerhøjeste grad.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg skal bare belyse dette punkt lidt yderligere.

Det er da klart, at hvis vælgerne har foretrukket én kandidat og vedkommende så forsvinder ud af billedet, ville det være uheldigt. Det er også noget, vi har oplevet i flere partier igennem årene.

Men det er der jo ikke tale om. Ifølge grundlovens § 3 er den lovgivende magt hos regering og Folketing i forening. Altså vil den person, der er valgt, fortsat være en del af den lovgivende

magt, ja, vedkommende vil endda få ekstraordinært stor indflydelse, og det kan de vælgere, der har stemt på den person, sikkert ikke være kedede af. Det vil de sikkert være tilfredse med. Og da de jo desuden har stemt på denne kandidat som kandidat for det pågældende parti, vil de da kun være tilfredse.

Derfor holder – også ifølge hr. Groves eget udsagn lige nu i hans sidste korte bemærkning – argumentet om, at man dermed fører vælgerne bag lyset, aldeles ikke. Det modsatte er i virkeligheden tilfældet. De får mere indflydelse for deres stemme, end de ellers ville have fået.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg forstår overhovedet ikke hr. Groves påstand om, at man får ekstra indflydelse, ekstra mandater, ekstra styrke i Folketinget ved denne ordning. Altså man har det antal stemmer i Folketinget, som vælgerne har givet én, hvad enten den ordning eksisterer eller ikke eksisterer.

Men det vil jo svare til, at da Venstre i sin tid altså havde sine 22 mandater og havde valgt 5, 6, 7 ministre uden for Folketinget, skulle man altså også have haft større styrke i Folketinget, fordi man havde taget ministre udefra. Skal vi så også forbyde det?

Altså jeg kan ikke se forskel på, om der sidder nogle ministre, som har været valgt til Folketinget, som får orlov og dermed ikke kan stemme i Folketinget, eller man tager mennesker udefra, som altså ikke er medlemmer af Folketinget, men som også sidder på de bænke, hvor regeringen sidder.

Jamen hvis Det Radikale Venstre havde valgt det anderledes, giver det altså også et større antal radikale på regeringsbænkene og i denne sal, end vælgerne har peget på, men ikke flere, der har stemmer.

Jeg fatter overhovedet ikke logikken i hr. Groves argumentation. I øjeblikket tror jeg, at hr. Grove nærmest er i gang med at nedlægge alle de ordninger, der findes her i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Henning Grove (KF):

Der kom jo ikke nye argumenter frem her. Det eneste, jeg vil sige til det, er, at her er det også vælgerne, det drejer sig om. Hvis man tager en minister udefra, er det ikke noget, vælgerne har været med til at afgøre. Det, vælgerne afgør, er, hvem skal sidde her i salen, og hvis man er valgt hertil, så bør man enten træde helt ud eller også

fortsætte sit arbejde. Det er dér, forskellen er. Her vil man begge dele på én gang.

Hvis man mente noget med at adskille den lovgivende og den udøvende magt, skulle det jo gælde permanent for alle, sådan som det er i Norge. Men det kunne Det Radikale Venstre ikke få igennem, for det ville Socialdemokratiet ikke være med til. Deri ligger det jo.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

I Venstres skyggeministerium er vi naturligvis i fuld sving med at forberede den liberale regering, der snart vil komme til her i Danmark, og vi har også forberedt en række love, der omgående skal afskaffes. Regeringen har i dag sørget for at få vedtaget to love, som bliver de allerførste. Jeg håber, at ministerorlovsloven bliver den allerførste, som en kommende borgerlig liberal regering får afskaffet.

Jeg har bemærket en ny sprogbrug her i Folketingssalen fra hr. Peter Duetofts side. Når man er uenig i synspunkterne, så er de tåbelige, hørte jeg mig til. Jeg vil nøjes med at sige, at jeg er komplet uenig med hr. Peter Duetoft.

Vi stemmer ikke bare imod denne lov i Venstre, vi stemmer imod med næb og kløer. Den form for krisehjælp til et nødstedt parti vil vi ganske enkelt ikke være med til, selv om krisehjælp er blevet meget moderne i dagens Danmark.

Dette lovforslag er en radikal særlov, der alene kommer til at forgyldte De Radikale. Det er en radikal særlov, der ikke bare forgylder ministre, der nu skal bestille mindre, men have det samme i løn, men partiet skal også forgyldes. Det er vælgerbedrag. Dette skyldes jo, at vælgerne ikke er tilfredse med Det Radikale Venstre, og derfor tiltusker man sig ved et snuptag nogle pladser, som vælgerne slet ikke har ønsket man skulle have.

Så siger hr. Arne Melchior: Jamen det er jo vanskeligt at være et lille parti. Ja, det er da rigtigt, men det er nu engang vælgerne, der bestemmer, hvor stort eller hvor lille et parti skal være.

Så var fru Pia Gjellerup inde på, at det her ikke er nogen større ændring. Jo, det er det, for vælgerne ved jo ikke, hvem der er folketingsmedlemmer, for den ene dag er man minister, og den anden dag er man ikke mere minister, så er man pludselig tilbage som folketingsmedlem. Det er jo fuldkommen i strid med, hvad vælgerne har besluttet.

Når Udvalget for Forretningsordenens betænkning bliver trykt i Folketingstidende, vil man kunne læse et meget interessant bilag om, hvad det her koster, hvad det betyder af muligheder for, hvad Det Radikale Venstre nu kan få af yderligere økonomiske midler, hvad det betyder for Folketingssalen.

Det her er en studehandel. Det er en tuskhandel, som vi i Venstre vil hive frem i lyset til hver en tid, også i valgkampen. Der skal ikke være tvivl om, hvordan Det Radikale Venstre på denne måde forsøger at omgå valgresultatet. Det er pampæri, det er snyd, og vi vil hurtigst muligt få det lovforslag kastet på møddingen, når vi får magt, som vi har agt.

Jeg siger velbekomme.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Nu ved jeg ikke rigtig, om der er så stor forskel på udtrykket tåbeligt og så det om pampæri og snyderi. Jeg synes nu nok, at sprogbrugen i det sidste er nok så stærk i forhold til det, jeg sagde.

Men jeg vil gerne spørge fru Birthe Rønn Hornbech: Tiltuske Venstre sig ekstra pladser i Folketinget fra 1973 til 1975, da man havde 22 mandater, valgte en række ministre uden for folketingsgruppen og dermed fysisk anbragte flere Venstrefolk i Folketingssalen, end mandaterne gav anledning til? Det svar vil jeg gerne have, for i princippet er det jo det samme, der sker nu.

Jeg vil gerne spørge fru Birthe Rønn Hornbech: Var det tiltusk, var det pampæri, var det snyderi, da Hartling valgte at gøre det? Og vil man love, at man aldrig gør det igen?

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Fru Birthe Rønn Hornbech nævner sådan med en håndbevægelse de økonomiske konsekvenser af det her.

Se, de økonomiske konsekvenser i forhold til, hvad der kunne ske under de gældende regler, er ingen. Hvis man er meget nøjeregnende, er det vist endda en lille bitte smule billigere, fordi de stedfortrædere, der kommer ind, ikke vil kunne få orlov ved udsendelse i offentligt hverv, hvor Folketinget vil skulle betale for deres stedfortrædere. Det er faktisk en lille bitte smule billigere.

Man skal være meget nøjeregnende for at få det til at være billigere, men man skal være uærlig for at kunne få det til at blive dyrere – så hellere nøjeregnende.

Jeg synes i øvrigt ikke, at det er klædeligt for Venstre, der selv har medlemmer, som arbejder intenst andre steder, hvor vi, når vi møder dem her som medlemmer, er overraskede over, at de stadig er medlemmer også her, at Venstre tillader sig at smide med så store sten, som man gør i dag. Man bør selv i et glashus.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

I modsætning til andre lande har vi i Danmark den ordning, at medlemmer af Folketinget kan udpeges til ministre. Den ordning er vi fortsat tilhængere af.

Vi har også den ordning, at en statsminister her i landet kan hente ministre ind udefra. Den ordning er vi også tilhængere af. Det er fuldkommen op til statsministeren.

Det, vi vender os imod, er, at man ad bagvejen får folketingsmedlemmer ind, som hovedet ikke er valgt, som ikke har kunnet få det fornødne stemmetal, at man siger, at man ikke kan overkomme det arbejde, som man er valgt til, og derfor vil have mindre arbejde for de samme penge og derved får flere pladser i Folketinget.

Hvad der er endnu værre: Det system er fuldkommen uigennemskueligt; vælgerne kan ikke med den ordning, der nu indføres, vide, hvem der egentlig er folketingsmedlem. For hvis det går, som det gik lige før jul, hvor alt åndede fred og ro, var der pludselig nogle ministre, der ikke var der. Hvis de nu havde haft orlov, var de altså fra den ene dag til den anden ikke ministre mere, men de var pludselig blevet folketingsmedlemmer igen, og nogle andre var røget ud.

Det er jo ikke sådan, at vi skal sammensætte et Folketing. Vi skal sammensætte det, som vælgerne har bestemt.

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Det er fantastisk at høre V's og K's ordførere i dag.

Under andenbehandlingen i tirsdags stemte de nej til et forslag om at indføre rimelige pensionsregler for ministre, regler, der for længst er indført for borgmestre, som ikke engang ville ramme de forhenværende ministre, som har fået retten.

Men bjergsomheden i de to folketingsgrupper er for stor; der er for mange, der går rundt og håber en dag at blive minister og derved sikre sig et livsvarigt tillæg til lønnen. Det stemte de to partier imod, forslaget om at indføre rimelige

regler, og de gjorde det i total tavshed. I dag er det ikke tavshed, i dag er det store ord, vi hører.

Og hvad handler det her om? Ja, det handler om, at i ordentlige demokratier er man ikke samtidig medlem af regering og Folketing. Sådan en ordning så vi gerne indført i Danmark, men det kan vi ikke få flertal for. Nu indfører vi i det mindste en frivillig ordning, således at de, der selv ønsker det, kan indføre den skelnen mellem regering og Folketing, som burde være fast regel.

Det synes jeg er fair nok; det er et skridt på vejen, så det vil vi gerne bidrage til.

Men Venstres og De Konservatives holdning kan jeg kun se som udtryk for en principløs og umaskeret bjergsomhed.

Jørgen Estrup (RV):

Det har været en ganske speciel oplevelse at deltage i arbejdet omkring L 124 og det tilknyttede beslutningsforslag. Jeg tror roligt, jeg kan sige, at nogle af politikerne fra V og K – jeg tror, jeg vil nøjes med at fremhæve dem i denne her sammenhæng – har ikke levet op til de sædvanlige krav om seriøsitet. De har været ekstremt populistiske, og jeg vil godt føje til: indimellem på grænsen til det tarvelige.

Jeg synes, at fru Birthe Rønn Hornbech her for et øjeblik siden understregede karakteren og lødigheden eller den manglende lødighed i argumentationen ved at bruge en formulering, som gik på, at der her var tale om, at man ad bagvejen får folk ind, som ikke kunne få det nødvendige stemmetal. Jeg tror, fru Birthe Rønn Hornbech kan mindes fra førstebehandlingen, hvordan vi repeterede Venstres historie fra valget i 1973, hvor Venstre som bekendt ikke fik et godt valg. De mistede adskillige gruppemedlemmer, dannede derefter alligevel regering, havde store problemer med at fylde en ministerliste ud og hentede derfor seks af de medlemmer, som netop var faldet ved valget, ind. Og så skal man høre en sådan udtalelse fra fru Birthe Rønn Hornbech; det synes jeg er pinligt.

Men debatten har jo også indimellem haft sine mere muntre, og jeg vil sige komiske sider, og jeg tror, at hr. Grove vist nok scorer topkarakter i den sammenhæng. Det var lidt af en oplevelse at høre hr. Grove fortælle om, hvordan Folketinget nu måtte udbygge Folketingssalen, fordi der blev gennemført ministerorlov. Enhver ved, at i 1993 nedlagde tre radikale ministre og en fra Kristeligt Folkeparti deres mandater og fik stedfortræderne ind, altså præ-

cis det samme, som der nu er overvejelser om. Førte det til nogen ændring af Folketingssalen? Nej, det gjorde det ikke, og derfor måtte vi også opleve, at præsidiemedlemmet endnu en gang ikke havde hold på facts, men prøvede at sælge en umulig historie, som omgående blev dementeret af resten af Præsidiet inklusive Folketingets formand.

Jeg synes ikke, det gør hr. Grove og Det Konservative Folkeparti ære, at man prøver at fordreje debatten på den måde, men det er meget typisk for, hvad der er sket.

Og jeg konstaterer selvfølgelig, at de, der har ført sig specielt frem i denne debat, har været politikere fra V, K og Z, og dermed har vi jo også fået markeret, hvad det her drejer sig om, nemlig striden mellem en opposition, som ikke kan sidde stille på deres stole af iver for at komme til, og en regering og nogle regeringspartier, som prøver at lave arbejdet.

Lad mig så blot føje til, at man under udvalgsarbejdet har gjort, hvad man kunne for at lege den kendte leg: Find fem fejl. Og resultatet har mildt sagt været pauvert, ikke et hår i suppen lykkedes det at finde. Derimod lykkedes det ganske mange gange at få et klart svar om, at her var der ikke noget at komme efter.

Hr. Grove har været en af dem, der har ført sig kraftigst frem, men jeg tror, jeg vil undlade at citere flere af de lidt pinlige episoder. Jeg kan dog nævne en, nemlig når hr. Grove taler om, hvad baggrunden var for at indføre vederlaget til ministre tilbage i slutningen af 1950'erne, hvor vi måtte konstatere, at Det Konservative Folkeparti gik foran i bestræbelserne på at sikre, at ministre, uanset om de var medlemmer af Folketinget eller ikke var medlemmer af Folketinget, fik nøjagtig samme løn. Hvem gjorde sig især anstrengelser for det? Det gjorde den daværende konservative ordfører, hr. Ole Bjørn Kraft. Men hr. Grove er lidt historieløs, og det er som bekendt ikke nogen god ting som konservativ.

Derfor skal jeg blot slutte af med at sige, at jeg håber, at vi fremover kan finde tilbage til en lidt mere seriøs tone.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Nu skal jeg naturligvis ikke kunne udtale mig om, hvorvidt hr. Estrup har en syg moster, men for mig lød det lidt som en tale for hr. Estrups syge moster.

Hr. Estrup betegner det som, og jeg citerer: »Tarveligt«, at Venstre er optaget af de principielle regler i forbindelse med folkestyret. Jeg synes, at skal man tale om nogen, der er tarvelige her, så må det være Det Radikale Venstre, hvis de ikke tager folkestyret mere alvorligt, end de gør, hvis de siger ja til dette forslag.

Hvad sker der, hvis forslaget vedtages? Så får vi i Folketinget to forskellige slags medlemmer. Vi får a-medlemmerne, som er de rigtige folketingsmedlemmer, og vi får et hold b-medlemmer – i parentes De Radikale – som er stand-in for radikale ministre. Det vil sige, at Folketingets sammensætning ikke længere bygger på et mandat fra befolkningen, sådan som hr. Grove allerede har været inde på.

Men det, jeg vil fremdrage af nyt her, og som jeg vil spørge hr. Estrup om, er: Bliver det ikke sådan, at kommende b-medlemmer – i parentes De Radikale – vil komme i et særligt afhængighedsforhold i forhold til regeringen, fordi deres medlemskab af Folketinget jo netop står og falder med regeringen? Hvad tror hr. Estrup, disse medlemmer vil stemme i kabinets spørgsmål? Og mener hr. Estrup, at disse b-medlemmer kan leve op til grundlovens krav om, at MF'er alene er bundet af deres overbevisning?

(Kort bemærkning).

Henning Grove (KF):

Jeg må sige, at hr. Estrup jo tydeligt understregede i sit indlæg, at det her er en radikal særlov, for hr. Estrup forventer ikke, at der er andre end de radikale ministre, der vil bruge den – det blev der sagt – for hvis hr. Estrup mener, der er andre, så skal vi jo lave om her i salen. Det ved hr. Estrup, men hr. Estrup siger, at det ikke bliver nødvendigt, og dermed er det direkte en radikal særlov, som jeg har hævdet hele tiden. Den er lavet specielt til de radikale ministre og ikke til andre.

Derfor tror jeg alligevel, at vi skal overveje meget i Præsidiet, at vi skal lave om, for hvis nu der skulle være andre, så må vi jo være forbedrede på, hvad der skal laves om. Og vi har jo også set, hvad det koster. Så det er jo ikke sådan helt taget ud af luften.

Men hvis hr. Estrup går herop og indrømmer, at det kun er for de radikale ministre, vi laver denne lov, så er det jo altså ikke nødvendigt at lave store ombygninger, for herregud, der er jo da kun 3 ministre, som vi skal lave plads til. Og for det andet tror jeg ikke, de er i regeringen ret længe. Så er vi ude over det problem.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg tror, når hr. Groves parti bliver reduceret til naturlig størrelse, vil hr. Grove æde sine ord om, at man aldrig vil bruge denne lov, i sig igen. Jeg tror, at dengang Det Konservative Folkeparti var i nærheden af de 10 mandater, kunne man godt have brugt denne lov. Dette drejer sig om store kontra små partier.

Men hr. Grove ved udmærket godt, at det er ikke afgørende for, om en lov er en særlov eller ej, hvor mange der bruger den. Barselorlov til fædre bruges ikke af så frygtelig mange fædre, men jeg tror ikke, at hr. Grove vil påstå, at det er en særlov. Så mon ikke vi skulle prøve at finde et rimeligt niveau, selv om jeg ved, at det er svært for hr. Grove, som jo ikke er glad for det seriøse.

Må jeg sige til fru Charlotte Antonsen, at mage til sludder om a- og b-medlemmer skal man lede længe efter. Hvis fru Charlotte Antonsen ville afskaffe ordningen med, at man kan nedlægge sit mandat og indkalde stedfortrædere, så kunne vi måske snakke om det, men det ved fru Charlotte Antonsen jo udmærket godt er en langvarig tradition, som ingen drømmer om at ændre, og som Venstre også har gjort brug af adskillige gange. Og derfor drejer dette sig overhovedet ikke om principielle regler i forhold til spørgsmålet om, hvordan Folketinget skal fungere. Nej, det drejer sig om, at fru Charlotte Antonsen deltager i en almindelig, lidt tarvelig hetz, som passer meget godt til en opposition, der gerne vil til.

(Kort bemærkning).

Henning Grove (KF):

Jeg kan love hr. Estrup, at vi stemmer for at ophæve denne her lov uanset vores størrelse. Til gengæld kan jeg konstatere, at når hr. Estrup er så ivrig efter at få den, er det, fordi hr. Estrup mener, at de har nået den maksimale størrelse i den radikale folketingsgruppe.

Kim Behnke (FP):

Jeg er glad for, at økonomiministeren er til stede i dag, for netop den radikale økonomiminister havde jo for et døgn siden nogle interessante betragtninger om jagt på frynsegoder, hvor jeg kunne forstå på den radikale minister, at hvis man købte aktier i et selskab, som udløste friбилletter, sommerhusophold osv., så var det noget, der skulle gøres til genstand for en særlig klapjagt fra skattemyndighedernes side.

Men når det drejer sig om, at Det Radikale Venstre skal have tildelt særlige frynsegoder, så har jeg ikke hørt det samme engagement. Og det er jo det, der handler om. Selv om fru Pia Gjellerup i dag forsøger at udstille det, som om det her aldeles ikke koster noget, så er fru Pia Gjellerup så intelligent, at hun godt ved, at i det øjeblik, en minister i dag indkalder sin stedfortræder midlertidigt, kan det forekomme fra nul dage og til hele folketingssamlingen eller hele valgperioden. Altså er det i dag en variabel omkostning.

I det øjeblik ministeren, lige så snart ministeren er udpeget, nedlægger sit mandat og partiet udpeger et nyt folketingsmedlem, så er der altså en fuld omkostning for hele perioden, hvad enten det så er en folketingssamling eller hele valgperioden. Derfor kommer det her til at koste skatteyderne nogle ekstra penge. Det kommer nemlig til at koste skatteyderne det, at der nu ikke kun aflønnes 179 folketingsmedlemmer med folketingsvederlag, der kommer også et større eller mindre antal ekstra. Ministrene er nemlig ikke tilfreds med kun at få ministervederlag; ministrene vil ud over deres ministervederlag også have vederlag som folketingsmedlemmer.

Det kan der argumenteres for i det øjeblik, hvor ministeren samtidig udøver et stykke folketingsarbejde. Men hvis ministeren har nedlagt sit folketingsmandat og fået en anden kaldt ind til at udføre arbejdet her i Folketinget, så er der ingen logisk argumentation for, at ministeren stadig væk skal oppebære en løn for et arbejde, vedkommende ikke udfører.

Hvis man får løn for noget, man ikke laver, så får man unødvendig fryns, i det her tilfælde oven i købet på skatteydernes bekostning, og det synes vi i Fremskridtspartiet er usmageligt og uanstændigt.

Derfor burde det være sådan, at vælgerne fik lov til at tage stilling til det her spørgsmål. De ændringsforslag, som bl.a. Fremskridtspartiet havde stillet ved andenbehandlingen, åbnede mulighed for, at vælgerne kunne tage stilling til spørgsmålet. Men det ønskede man ikke, for man er så begærlig efter at få fat i disse skatteydermidler, så det gælder om, at ordningen kommer til at gælde nu og med det samme, selv om det også er et kraftigt brud på traditionen her i Folketinget.

Tidligere markante ændringer af forretningsordenen, økonomiske forhold for folketingsmedlemmer osv. har altid først fået virkning,

efter at der har fundet nyvalg sted, sådan at folketingsmedlemmer og befolkningen, vælgerne, ved, hvilke regler de har at rette sig efter.

Men det ønsker man ikke i det her tilfælde. Der skal det gælde nu, for tænk hvis vælgerne fik lov til at have det her med i deres overvejelser om, hvem de ønsker at stemme på, så kunne man jo være bange for ikke at blive valgt. Og det er en angst, som vi godt kan forstå, man nærer.

Derudover er der hele diskussionen om, hvorvidt folketingsmedlemmer også skal kunne være ministre, og det er en stor diskussion. Vi i Fremskridtspartiet er tilhængere af den norske ordning, hvor man altså har den lovgivende magt og den udøvende magt adskilt. Men det er jo ikke det, vi skal tage stilling til i dag; den diskussion er stor og bør tages på et andet tidspunkt.

Det, vi skal tage stilling til i dag, er, om økonomiministeren og hendes parti skal have lov til på skatteydernes regning at blive tildelt noget ekstra fryns. Efter vores mening skal svaret være et utvetydigt nej, og derfor vil vi anbefale Folketingets medlemmer, at man stemmer nej til lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Hr. Kim Behnke brugte udtrykket usmageligt, og det synes jeg er det eneste velvalgte udtryk om hr. Kim Behnkes eget indlæg.

Som jeg sagde før: Hvis man er nøjeregnende, er der tale om en besparelse. Det tror jeg skatteyderne vil se på med en vis mildhed; det vil være en meget beskedent besparelse, og man skal være meget nøjeregnende. Hvis man er uærlig, får man det til at koste noget, og det gør hr. Kim Behnke på den måde, han fremstiller det. Hr. Kim Behnke havde nemlig sådan en meget interessant måde at adskille omkostninger på. Hvis omkostningerne var variable, var det nogle væmmelige omkostninger, hvis de derimod var faste og indgik i det lange forløb, så var det ikke nogle væmmelige omkostninger.

Altså: Hr. Kim Behnke må beslutte sig til, om man vil tale om, hvad ting koster, uanset hvilke regelsæt der ligger til grund, så man kan sammenligne, hvad den ene situation vil koste, og hvad den anden situation vil koste. Hvis det kostede mere samlet set, ville jeg kunne forstå en lille bitte flig af hr. Kim Behnkes argumentation, men det er der ikke tale om. Det, vi taler om her, er udelukkende, om ministre kan vende tilbage som folketingsmedlemmer, når de ophø-

rer med at være ministre, og det koster ikke noget.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jo, det koster mere, for i den tid, ministeren vælger at sidde på ministerposten og stadig hæver folketingsvederlag, samtidig med at et nyt medlem bliver indkaldt og også får udbetalt folketingsvederlag, betaler skatteyderne altså folketingsvederlag til mere end 179 medlemmer, og det er her, kæden hopper af i fru Pia Gjellerups argumentation.

I dag er det sådan, at en minister kan få indkaldt en stedfortræder for en uge eller for 14 dage eller for en måned, og så er der en ekstraudgift i den periode; men i samme øjeblik stedfortræderen forlader Folketinget igen, er der kun 179, der modtager vederlag. Det, man ønsker nu fra Det Radikale Venstres side, er en permanent ordning, hvor man kan hente folk ind, som kan sidde en hel valgperiode og udløse folketingsvederlag til to personer, nemlig både til ministeren og til folketingsmedlemmet – og vel at mærke til en minister, som ikke udfører et stykke folketingsarbejde, men blot er minister.

Hvis ministre er utilfredse med deres ministervederlag, må de gå til statsministeren, og så må statsministeren gå til finansministeren, som igen må gå til os i Finansudvalget. Så kan vi tage stilling til spørgsmålet. Men man skal ikke lade skatteyderne automatisk betale for flere folketingsmedlemmer, end der reelt er.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Vildledningen bliver større og større. Det, vi taler om i dag, er en ændring af en lov, og så må vi naturligvis også forholde os til: Hvad er det, ændringen giver anledning til rent økonomisk? I forhold til reglerne i dag giver ændringen ikke ekstraudgifter.

Så har hr. Kim Behnke nogle forskellige betragtninger om, at hvis man nu gør det ene under det ene regelsæt, og hvis man gør det andet under det andet regelsæt, vil der være nogle forskelle. Det er også fuldstændig indlysende. Men regelsættet i sig selv giver ikke anledning til yderligere udgifter, og det synes jeg er væsentligt at slå fast. Det er en væsentlig ting.

Så vil jeg i øvrigt sige, at når hr. Kim Behnke fremhæver det norske system, vender de ministre, der går af, tilbage til Stortinget, og det er i

virkeligheden den del af det norske system, vi tager til os. Som afgået minister skal man kunne vende tilbage til Folketinget, så hr. Kim Behnke får altså noget af den norske model, han synes så godt om.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Må jeg blot kort sige til hr. Behnke i forlængelse af det, fru Pia Gjellerup sagde, at der er jo ikke nogen tvivl om, at dette forslag ikke medfører ekstraudgifter i forhold til de ordninger, vi har i dag.

Vi ved godt, at hr. Kim Behnke meget gerne vil ændre verden, og det er en ærlig snak; hr. Kim Behnke var ikke i Folketinget, da de ordninger blev lavet, og det er også ærlig snak. Men det, vi snakker om, er netop: Der er ingen ekstraudgifter. Og hvis hr. Kim Behnke er i tvivl, vil jeg bede hr. Kim Behnke om at læse bilag 14, hvor Folketingets formand så hjælpsomt har forklaret, at denne ændring ingen forskel gør i forhold til, hvad der gjaldt i 1993. Jeg tror ikke, jeg behøver at læse det op for hr. Kim Behnke, jeg tror godt, hr. Kim Behnke kan klare det selv.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Man fristes altså til at spørge hr. Estrup: Hvorfor i alverden skal vi så ændre reglerne, hvis det ikke giver anledning til noget som helst?

Når man hører fru Pia Gjellerups argumentation, er det jo en sand og ægte socialdemokrat, der står og taler: Der er ingen udgifter forbundet med det, der er ingen problemer. Det er fuldstændig, som når man hører ministre og borgmestre osv. rundt omkring i landet: Vi kan roligt bygge en ny svømmehal, den koster ingenting, osv.

Dette hus har udgifter på langt over 1 mio. kr., hver gang man bare indretter et enkelt bette kontor på 40 m². Så store er udgifterne her i huset. De ekstrabevillinger, der er blevet givet til ekstra sekretærbistand, edb osv. osv. i de senere år, er enormt dyre, men derfor kan man godt slå ud med hånden og sige: Det koster ikke noget det her. Nej, det gør det ikke i en socialdemokratisk begrebsverden, hvor man tror, at alt, hvad skatteyderne betaler, er gratis. Men jeg skulle hilse fra skatteyderne derude og sige, at der er ikke mere lommeuld at komme efter, og derfor vil man ikke være med til at betale vederlag til folketingsmedlemmer, som i virkeligheden ikke er folketingsmedlemmer, men er ministre.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Må jeg ikke godt sige til hr. Kim Behnke, at når vi bruger så megen tid på denne debat, er det jo ikke bare af hensyn til tilhørerne, pressen og andre, men måske også af hensyn til hr. Kim Behnke.

Jeg har hørt fru Pia Gjellerup adskillige gange forklare højt og tydeligt heroppefra, at forskellen består i, at ministrene kan vende tilbage til Folketinget, uanset om der udskrives valg eller ej. Hvis regeringen går af uden at udskrive valg, kan de jo ikke vende tilbage. Det er forskellen, og jeg synes, det er i orden, at hr. Kim Behnke kan være uenig i den forskel; men det har intet med økonomi at gøre.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Hr. Kim Behnke har forsøgt under hele debatten at gøre det til et spørgsmål om økonomi, og den seneste metode til at prøve at bilde omverdenen ind, at det ville koste noget, var spørgsmålet om kontorerne. Jamen forslaget her medfører ikke oprettelse af flere kontorer, tværtimod kan man sige. I forhold til de gældende regler ville en anvendelse af en regel som den, der lægges op til her, betyde, at der ikke etableres flere kontorer. Hvis de pågældende ministre nedlagde deres mandater, ville der blive brug for flere kontorer, og hvis man vælger at tage ministre udefra, ville det også medføre flere kontorer. Men jeg skal takke hr. Kim Behnke for, at jeg ikke behøver at være helt så nøjeregnende, og jeg lader mig gerne belære undervejs.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg føler trang til at sige tak for en meget oplysende og indholdsrig debat om denne meget vigtige sag for Folketinget.

Jeg har lyttet meget grundigt til debatten, også til det, jeg har kunnet fornemme som det holdningsmæssige, som selvfølgelig spiller en vigtig rolle også i denne type diskussioner; det vil jeg gerne anerkende. Men jeg føler også trang til at bidrage til opklaringen af nogle af de tvistigheder, der har været mellem de forskellige ordførere.

Men inden jeg gør det, kunne jeg godt have lyst til at spørge hr. Kim Behnke – ikke fordi jeg skal have et svar her i dag, for det behøver jeg sāmænd ikke, men bare for at anskueliggøre dimensionen af de indlæg, der er kommet – om hr. Kim Behnke med et slag på tasken kunne

oplyse, hvad det har kostet vælgerne, at Fremskridtspartiet er blevet splittet i to partier. Det må jo med de tilskudsordninger, vi har, og den særlig fordelagtige støtte til de små partier have kostet noget mere end det, vælgerne regnede med, det ville koste, da de stemte på Fremskridtspartiet ved sidste valg.

Men så til sagens egentlige indhold og først temaet om at føre vælgerne bag lyset. Jeg kan forstå på Venstre og De Konservative, at den ordning, man har i Norge og Sverige, må karakteriseres således, at man fører vælgerne bag lyset, ligesom det er tilfældet, hvis vi holder os til de danske ordninger og ser på den mulighed, jeg selv har benyttet tidligere – nemlig fra omkring den 25. januar 1993 til valgets udskrivelse i september 1994 – for at nedlægge sit mandat. Det er jo fuldt lovligt, og det er i øvrigt også blevet gjort af andre end De Radikale.

Så er der spørgsmålet om de særlige frynseregoder. Der er reelt ingen økonomiske forskelle på at bruge den ordning med at nedlægge mandater, jeg lige har refereret til, og den ordning, der bliver vedtaget med dette lovforslag; økonomien er fuldstændig ens. Fru Pia Gjellerup har oven i købet antydnet, at den kunne blive lidt billigere under visse omstændigheder.

Så er der spørgsmålet om ministrene, der skal bestille mindre. Det synes jeg er en beklagelig udlægning, for det giver befolkningen en forestilling om arbejdet her i salen, på Christiansborg i øvrigt og i ministerierne, som ikke stemmer med virkeligheden. Enhver, der sidder i denne sal, og enhver, der har udtalt sig om denne sag, ved jo udmærket, at ministrene ikke udfører folketingsarbejde, når de er ministre, undtagen på ét eneste punkt, nemlig når de stemmer i salen. Det er den eneste forskel på det arbejde, jeg skal påtage mig som minister og som medlem af Folketinget, hvis jeg får orlov.

Men det giver mig anledning til at spørge, når der nu er så meget moral og holdning og værdidiskussioner i denne sag: Er det helt i folkestyrets ånd, at der er så relativt mange dobbeltmandater? Der er folketingsmedlemmer fra bl.a. Venstre, der oppebærer folketingsvederlag og er medlemmer af dette Folketing, samtidig med at de er valgt til Europa-Parlamentet, oppebærer det vederlag, der følger af det, og passer deres arbejde i Europa-Parlamentet. Jeg kunne godt lide at vide, om vælgerne virkelig får leveret den indsats, de har krav på, når man skal passe et dobbeltmandat og hæver to fulde vederlag med diverse tillæg. Men her er det jo godt, vi har et clearingsystem i Folketinget.

Det sidste, jeg skal komme ind på, er igen økonomien. Jeg vil gøre brug af den ordning, som Folketinget vedtager i dag. Det betyder, at jeg giver afkald på mit såkaldt skattefrit omkostningstillæg, som svarer til godt og vel 3.000 kr. skattefrit om måneden, og det gør jeg med sindsro. Det er udmærket, at der er en anden, der får det omkostningstillæg, og det gjorde vi også, dengang vi nedlagde mandaterne i perioden fra januar 1993 til valget i 1994.

Da Nyrup Rasmussen-regeringen trådte til i 1993, blev Ole Stavad skatteminister, og denne første socialdemokratiske skatteminister afskaffede en særordning, som havde været brugt tidligere – selvfølgelig også af borgerlige regeringer – som gik ud på, at når man blev hentet ind som minister udefra og ikke fik omkostningstillæg, fik man et skattefradrag, som svarede til værdien af omkostningstillægget. Det har ministrene udefra i Nyrup Rasmussen-regeringerne ikke fået, men det har ministre udefra i Schlüterregeringerne fået som kompensation for ikke at modtage omkostningstillæg.

Det, der er muligt for sådan en som mig, er at fradrage faktiske udgifter efter skattelovens § 6 a, og man kunne jo spørge, om det var en ordning, der burde gælde for flere folketingsmedlemmer. Når der nu er så megen moral og frynsesnak i denne sag, er spørgsmålet, om man kan oppebære skattefrit omkostningstillæg, eller om man ikke burde gå efter udgifter. Det kunne være et bidrag til diskussionen på samme niveau, som vi har hørt fra andre ordførere.

Kim Behnke (FP):

Jeg synes, vi må være økonomiministeren evigt taknemmelige. Den forsvarstale, vi netop har hørt, vidner jo om, at vi har ret i vores antagelse af, at dette er en radikal særlovgivning.

Så over til en konstatering af, at en gang imellem virker det, som om man tror, at det bedste forsvar er et angreb. Hvis folketingsmedlem fru Marianne Jelved ud over at være økonomiminister også fulgte med i, hvad der foregår i Folketinget, ville økonomiministeren vide, at da den særbevilling, som blev givet til de fire folketingsmedlemmer, der – på trods af at de var valgt på Fremskridtspartiets liste – valgte at gå vælgerne imod og stifte deres eget parti, var til forhandling og blev vedtaget i Folketinget, stemte Fremskridtspartiet imod.

Så der var svar på det direkte spørgsmål. Det vidner nemlig om, at i Fremskridtspartiet har vi ikke én moral, når det gælder os selv, og en

anden moral, når det gælder andre. Vi er konsekvente i vores holdning, og vi ønsker at reducere udgifterne mest muligt.

Birthe Rønn Hornbech (V):

I forbindelse med økonomiministerens forelæsnings om, hvad radikal moral er, bragte økonomiministeren begrebet dobbeltmandater ind i debatten.

Dertil vil jeg sige meget klart:

Venstres moral, både når det drejer sig om ministerorlov og om dobbeltmandater, og hvad enten det drejer sig om EU eller om byrådsmedlemsarbejde, er således, at Venstre går ind for at følge vælgerne beslutning, og er man blevet valgt som folketingsmedlem, så beholder man sit mandat som borgerligt ombud, også hvis man skulle blive udnævnt til minister.

I Venstre overlader vi det til vælgerne at bestemme, om de vil have dobbeltmandater, og det har vist sig, at Venstres vælgere ønsker dobbeltmandater, idet flere af vores medlemmer er valgt ind i Folketinget, samtidig med at de sidder i et byråd, eller valgt ind i Europa-Parlamentet, samtidig med at de sidder her i Folketinget. Det overlader vi til vælgerne.

Henning Grove (KF):

Da vi hørte økonomiministeren, var det jo tydeligt, at vi har fuldstændig ret i, at det her er en radikal særlov, for økonomiministeren brugte megen tid på at sige, at der ikke er stor forskel på de forhold, vi har i dag, og de ændringer, der er i lovforslaget her.

Hvorfor skal loven så laves om? Hvorfor skal vi så have denne særlige lov? Det må jo være, fordi Det Radikale Venstre ønsker en ekstra sikkerhed, for det betyder altså, at fordi økonomiministeren, som er valgt af vælgerne i Nordjylland, er blevet økonomiminister og derfor holder op med at være folketingsmedlem, kommer der et nyt radikalt folketingsmedlem fra Nordjylland, og det er jo en måde at forøge sit mandattal på. For det er jo meget godt at sige, at en minister så ikke kan stemme her i Folketings-salen og derfor ikke har indflydelse på sagerne, men økonomiministeren ved lige så godt som jeg, hvilket gode det er at have et ministerium til hjælp for folketingsgruppen. Det foretager jo mange ting, der giver en ekstra styrke til folketingsgruppen – det ved vi da – og derfor er det alligevel en forøgelse af Det Radikale Venstres folketingsgruppe imod det normale parlamentariske valg og dermed en slags hjemmeserviceordning.

Det er realiteten, og det er det, man ønsker, og derfor er det en radikal særlov.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

I anledning af den seneste meningsudveksling mellem økonomiministeren og hr. Kim Behnke føler jeg trang til at sige, at det grundlag, som Dansk Folkeparti opererer på her i Folketinget, er godkendt i Udvalget for Forretningsordenen, også af Fremskridtspartiet.

Det er rigtigt, at der har været en diskussion om ikrafttrædelsestidspunktet, men jeg syntes bare, at jeg burde sige det fra Folketingets talerstol, så de, der lytter, ikke kan være i tvivl om, at det faktisk var et enigt Udvalg for Forretningsordenen, der godkendte de regler, hvorefter Dansk Folkeparti opererer.

Derefter vil jeg gerne sige, at jeg i øvrigt synes, det er fuldstændig rigtigt af Udvalget for Forretningsordenen, at grupperne her i Folketinget har ens vilkår. Så kan man diskutere, hvilke vilkår grupperne skal eksistere på, men at der skal være ens behandling af alle partigrupper her i Folketinget, synes jeg er et rigtigt princip.

Dernæst vil jeg sige til økonomiministeren, at det, som økonomiministeren sagde om folketingsmedlemmers omkostningstillæg og om, hvorvidt vi eventuelt burde overgå til at have fradragsret for udgifter, synes jeg er meget rigtigt sagt. At vi ser på reglerne for folketingsmedlemmers dækning af udgifter, er en tanke, som har Dansk Folkepartis fulde støtte.

Endelig skal jeg sige om det forslag, som vi nu behandler, og som hele debatten jo vitterlig burde have handlet om, at det kan Dansk Folkeparti ikke støtte, for vi finder, at det har nogle grundlæggende forkerte principper i sig, og det er der fra mange sider med mange forskellige argumenter redegjort for, men jeg skal bare for en ordens skyld sige, at når vi skal trykke på knapperne, vil Dansk Folkeparti trykke på de røde knapper og stemme imod lovforslagets endelige vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Nu har jeg én gang i dag fået konstateret, at fru Birthe Rønn Hornbech i denne sag har en dobbeltmoral, så det basker, men nu er hr. Henning Grove så fremme, og hr. Grove er altså meget optaget af, at hvis Det Radikale Venstre nu får det samme antal mandater i salen, der kan stemme, som det har ministre på regerings-

bænkene, så har det fået en styrket indflydelse, og den styrke, den styrke!

Og så vil jeg spørge hr. Grove, om hr. Grove vil fremsætte forslag her i Folketinget om, at det er forbudt for en statsminister at have ministre i en regering, der ikke er medlemmer af Folketinget. For der er jo ingen forskel på, om man flytter et folketingsmedlem over på regeringsbænkene og så får en stedfortræder for den pågældende herind eller man tager et partimedlem, som ikke er folketingsmedlem, ind som medlem af regeringen. Antallet af medlemmer af det pågældende parti i denne sal stiger ganske vist, men ikke antallet af medlemmer, der kan stemme. Det er kun rent fysisk, antallet af medlemmer i det pågældende parti stiger, og hvis det er galt i det ene tilfælde, er det vel også galt i det andet tilfælde.

Så vil hr. Grove fremsætte forslag om, at det er forbudt at have ministre uden for folketingsmedlemmernes kreds, og vil hr. Grove også love, at man aldrig nogen sinde i Det Konservative Folkeparti kunne drømme om at bruge den ordning, som bliver gennemført nu?

(Kort bemærkning).

Henning Grove (KF):

Til det sidste spørgsmål vil jeg sige: Hvis hr. Peter Duetoft havde hørt efter, ville han også forstå, at jeg tidligere i dag klart har sagt, at vi ønsker at ophæve denne lov.

Og til det andet, hr. Duetoft spurgte om, vil jeg sige: Jeg kunne ikke drømme om at blande mig i statsministerens udpegning af ministre, for det kommer man ikke godt fra, så det kunne jeg heller ikke drømme om at lovgive om.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg vil gerne sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at jeg synes, det er helt i orden, at Dansk Folkeparti fik de midler, som det skulle have. Det, jeg sagde, var ikke møntet på det; det var møntet på hr. Kim Behnkes argumentation.

Og så vil jeg blot notere, at jeg nu har fået at vide, at Venstre har en moral. Det er jeg glad for at vide.

Dernæst skal jeg sige, at jeg også har noteret mig, at Venstre går ind for, at det er vælgerne, der afgør, om Venstres medlemmer kan have dobbeltmandater.

I den forbindelse vil jeg sige, at jeg så vil overlade det til Det Radikale Venstres vælgere at tage stilling til, hvem der skal vælges ind i Folketinget, og at jeg kunne ønske, at både Det

Konservative Folkepartis ordfører, hr. Henning Grove, og Venstres ordfører, fru Birthe Rønn Hornbech, også ville overlade det til vælgerne at vurdere denne sag. Jeg skal gerne hjælpe dem med det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 59 stemmer (S, SF, RV, EL og CD) mod 47 (V, KF, FP og DF).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 79:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af forretningsordenen for Folketinget.

Af Pia Gjellerup (S), Jørgen Estrup (RV) og Peter Duetoft (CD).

(Fremsat 11/12 96. Første behandling 17/12 96. Betænkning 5/2 97).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af § 2 forkastedes, idet 46 (V, KF, FP og DF) stemte for, 59 (S, SF, RV, EL og CD) imod.

Ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 2 vedtoges uden afstemning.

Forslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 59 stemmer (S, SF, RV, EL og CD) mod 48 (V, KF, FP og DF).

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 42:

Forslag til folketingsbeslutning om normal beskatning af politikere m.fl.

Af Kim Behnke (FP) m.fl.

(Fremsat 29/10 96. Første behandling 28/11 96. Betænkning 5/2 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 10 (FP, EL og DF) stemte for, 95 (S, V, KF, SF, RV og CD) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 43:

Forslag til folketingsbeslutning om udvisning af kriminelle udlændinge.

Af Tom Behnke (FP) m.fl.

(Fremsat 29/10 96. Første behandling 22/11 96. Betænkning 4/2 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.